

Verksamhetsplan 2020

Innehållsförteckning

1	Året som har gått	3
1.1	Aktiviteter under året	3
1.2	Kort om målsituationen	3
2	Verksamhetsåret 2020	4
3	Verksamhetsplanering	5
4	Hovrättens egna mål och aktiviteter	5
4.1	Kvalitet och effektivitet i dömandet.....	5
4.2	Kompetensförsörjning/-utveckling	7
4.3	Bemötande och extern kommunikation	8
4.4	Säkerhet och trygghet	9
4.5	Ledarskap och medarbetarskap.....	9
4.6	Administration, service och teknik	10
5	Uppföljning	10
5.1	Målstatistik	10
5.2	Skriftlig uppföljning	10
Bilaga 1	11
Uppföljning och analys av 2019 års resultat	11
Verksamhetsmålen	11
Budgetutfall	18
Bilaga 2	19
Planeringsförutsättningar för domstolen 2020	19
1.	Riskanalys	19
2.	Omvärldsanalys - målinflöde och förväntad målavverkning	19
3.	Rekrytering och kompetensförsörjning	20
4.	Budget 2020	20

1 Året som har gått

Även år 2019 har för hovrätten varit ett år med mycket hårt arbete. Antalet inkomna brottmål fortsatte att öka markant. Även antalet inkomna övriga mål ökade något. Hovrätten har trots att det under år 2019 avgjorts fler mål än någonsin inte lyckats hålla balansen stängden utan den har gått upp under året.

1.1 Aktiviteter under året

Utvecklingsarbetet rörande målhanteringen har även under år 2019 fått stå tillbaka något till förmån för arbetet men att avgöra de mål som kommit in. Trots detta har ett antal olika åtgärder vidtagits som rör både den dömande verksamheten som hovrättens inre arbete.

Arbetet med att införa elektroniska tryck har slutförts. Riktlinjer och mallar har samlats på ett ändamålsenligare sätt. En arbetsgrupp med uppgift att undersöka om hovrättens domslut i familjemål är lätta att förstå för parterna och vad som skulle kunna göras för att öka begripligheten slutförde sitt arbete. Resultatet av gruppens arbete var att domsluten inte behöver göras om men att det ofta kan vara bra att i domskälen göra en sammanfattning av vad som totalt ska gälla beträffande vårdnad, boende m.m. efter hovrättens dom.

Det har under året utarbetats riktlinjer och policys för bland annat, representation, friskvård, logguppföljning i Vera och inhämtande av uppgifter om omhändertaganden inför dom. Hovrätten har också tagit fram mallar för föreläggande och beslut i mål där målsägandebiträde begärs i hovrätten.

Under 2019 har en överenskommelse träffats med samtliga tingsrätter inom hovrättsområdet att tingsrätternas fysiska akter inte behöver sändas till hovrätten vid överklagande av domar eller beslut. Samtliga tingsrätternas aktbilagor och andra relevanta handlingar finns i stället tillgängliga digitalt i verksamhetsstödet Vera.

Den tidigare inledda samverkan med åklagare och advokater verksamma i hovrättens domkrets har fortsatt. Även detta år har hovrätten varit värd för samarbetsforum mellan samtliga chefsdomare i hovrättens domkrets.

Hovrätten har under år 2019 tagit initiativ till att starta ett nätverk med representanter för domstolshandläggarna och registratorerna i domstolarna inom hovrättsområdet.

1.2 Kort om målsituationen

Antalet inkomna mål ökade med 190 mål i förhållande till 2018. Antalet avgjorda mål var 1 455 år 2015, 1 503 år 2017, 1 583 år 2018 och ökade till 1 652 år 2019. Den totala målbalansen ökade under år 2017 med 79 mål, eller 24 %. Under år 2018 minskade målbalansen med 8 mål trots att inströmningen ökade med 72 mål under det året.. Till följd av att antalet inkomna mål har fortsatt att öka i en allt

högre takt har balansen under år 2019 ökat med 113 mål, eller 29 %. Samtliga måltyper har haft ett ökat inflöde med åtföljande ökning av balanserna. Av åldersstrukturen framgår att hovrätten har få gamla mål i balans.

Av tabellerna framgår att omloppstiderna för tvistemål har minskats, omloppstiden för prövningstillstånd i tvistemål har sänkts till 2,3 månader och även omloppstiden för sakprövade tvistemål har minskat. Hovrätten har dock inte lyckats möta de av regeringen uppsatta verksamhetsmålen.

Som framgått ovan har hovrätten under år 2019 återigen avverkat fler mål än någonsin. Det har kunnat göras delvis till följd av att hovrätten för första gången på flera år har kunnat täcka en långtidsfrånvaro på grund av sjukdom genom att anställa ett tf. hovrättsråd. Även om balansen har ökat kan hovrätten och dess personal kan vara stolta över utfallet 2019. Verksamheten har upprätthållits genom mycket goda och lojala insatser av all personal.

Ytterligare statistik rörande det gångna året återfinns i bilaga 1.

2 Verksamhetsåret 2020

Som har konstaterats i tidigare verksamhetsdokument finns förutsättningar för att även år 2020 ska bli ett bra verksamhetsår. Hovrätten har en bra organisation och kompetenta medarbetare. Det tf hovrättsråd som påbörjade sin tjänst under 2018 har fått förlängt förordnande som täcker hela år 2020.

Målinströmningen är svår att prognosticera. Det visade sig beträffande år 2019 där antalet inkomna mål vida översteg vad som förväntades, en ökning med 190 inkomna mål mot en förväntad ökning med 25 mål. Hovrätten bedömer att inkommande brottmål och tvistemål samt övriga mål under 2020 kommer att öka något. Av tabellerna i bilaga 1 framgår att antalet avgöranden av tingsrätterna i hovrättsområdet, som kan överprövas av denna hovrätt, ökade med 690 mål, motsvarande 5 %. Statistiken visar dock att antalet överklagade mål ökade med 14 % vilket innebär att överklagandegraden gick upp. Om överklagandegraden kommer att fortsätta öka är svårt förutsäga. Det är rimligt att tro att inflödet av mål kommer att öka något i förhållande till år 2019 och ökningen är uppskattad till totalt 55 mål. Även antalet avgjorda mål kan förväntas öka men mycket marginellt. Vidare analys av antalet inkommande och avgjorda mål under 2020 finns i bilaga 2.

Mot bakgrund av vad som har beskrivits ovan om den ökande måltillströmningen under senare år så ser det ut att bli fortsatt svårt att möta regeringens verksamhetsmål. En optimistisk målsättning är att klara verksamheten utan att de nu uppnådda talen inte klart försämras. Det ökade antalet inkomna brottmål som inte kan sättas ut i tid med tillgängliga resurser talar för att omloppstiderna för brottmål kommer att öka.

För att säkerställa en fortsatt god verksamhet och för att möta de förändringar som väntas krävs dock att hovrätten fortsätter att utveckla verksamheten och medarbetarna. Ett av hovrättens viktigaste fokus- och utvecklingsområden de närmaste åren kommer vara att arbeta för ett fortsatt tillvaratagande av de möjligheter som

den moderna tekniken öppnar för att göra handläggningen av främst brottmål effektivare. Hovrättens målsättning för kommande år är att om möjligt införa en digital akthantering vid beredningen av målen i hovrätten. Detta för att fortsätta på den linje som slagits in på genom att tingsrätterna i hovrättsområdet inte längre skickar sina pappersakter med överklagade mål och ärenden utan har hela akten tillgänglig digitalt för hovrätten.

Det finns även andra viktiga utmaningar att ta sig an som t.ex. att säkerställa en god kompetensförsörjning. Hovrätten ska vidare fortsätta att arbeta med frågor rörande bemötande i vid mening såväl personligt och genom olika plattformar, som hemsidan och sociala medier.

3 Verksamhetsplanering

Denna verksamhetsplan är ett sammanhållet och övergripande styrdokument som tar sin utgångspunkt i regeringens intentioner och den bedrivna verksamheten, vilket kommer till uttryck i regleringsbrevet. Verksamhetsplanen omfattar ett budgetår och ska kontinuerligt följas upp i samverkan mellan ledning och medarbetare. Syftet med uppföljningen är att fortlöpande skapa utrymme för förbättringar.

Verksamhetsplaneringen sker genom arbete i ledningsgrupp, samverkansgrupp, den dömande avdelningen och den administrativa enheten. Målet är att skapa en plan där alla anställda i hovrätten är delaktiga och där de gemensamma målen för verksamhetsåret bestäms.

4 Hovrättens egna mål och aktiviteter

4.1 Kvalitet och effektivitet i dömandet

Den dömande verksamheten bedrivs utifrån parternas, ombudens och allmänhetens krav på en enhetlig rättstillämpning där mål och ärenden på ett rättssäkert sätt avgörs snabbt och med hög kvalitet.

Utifrån Domstolsverkets ännu gällande strategiska inriktning ska ”Sveriges Domstolars dömande verksamhet bedrivs professionellt. Mål och ärenden avgörs snabbt, med bibehållen hög kvalitet, och det finns få mål i balans. Verksamheten har ett högt förtroende hos allmänheten”.

4.1.1 Verksamhetsmål som rapporteras till Domstolsverket

Verksamhetsmålen för den dömande verksamheten enligt regleringsbrevet för 2020 är att 75 % av brottmålen (exklusive förtursmål) inte ska ta längre tid att avgöra än fem månader. För tvistemålen gäller att beslut om prövningstillstånd i 75 % av målen ska fattas inom två månader och att 75 % av de mål där prövningstillstånd beviljats ska vara avgjorda inom tio månader.

Utöver regeringens mål har hovrätten även bestämt vissa egna mål.

Hovrättens mål för 2019, i enlighet med den mallstruktur som Domstolsverket fastställt, är följande:

Målsättning 2020 (Hovrättens måluppfyllelse 2019 anges inom parentes)	Regeringens mål	Omloppstid (månader)		Prognos antal inkomna mål	Prognos antal slutligt avgjorda mål
		PT 75 percentilen (Omloppstid fram till beslut om PT)	75 persen- tilen T-mål = Omloppstid där PT beviljats		
Brottmål exkl. förtursmål	5,0		6,0 (7,9)	520 (499)	450 (441)
Tvistemål exkl. familjemål		2,0 (2,3)	12,0 (14,5)	75 (72)	70 (62)
Familjemål		2,0 (2,0)	10,0 (11,0)	85 (55)	75 (74)
Tvistemål totalt	2,0/10,0	2,0 (2,3)	11,0 (12,6)	160 (154)	145 (136)
Totalt, brottmål exkl. förtursmål och tvistemål				680 (653)	595 (577)

4.1.2 Domstolens egen prognos för antalet inkomna, avgjorda balanserade mål

Prognos 2020 (2019 års utfallsvärden inom parentes)	Brottmål Inkl. förtursmål	Tvistemål	Övriga mål	Totalt
Ingående balans	271 (213)	61 (43)	176 (139)	508 (395)
Prognos inkomna mål	700 (676)	160 (154)	960 (935)	1820 (1765)
Prognos avgjorda mål	630 (618)	145 (136)	960 (898)	1735 (1652)
Utgående balans 2019-12-31	341 (271)	76 (61)	176 (176)	593 (508)

Notera att i brottmålen har i denna tabell räknats in 180 förtursmål.

4.1.3 Mål och aktiviteter

- Ett arbetet med att digitalisera hovrättens interna akthantering ska inledas i syfte att effektivisera och underlätta övergången till e-arkiv.
- Ett fortsatt utökat samarbete med externa aktörer för dels en ökad användning av hänvisning till muntlig bevisning i såväl tvistemål som brottmål, dels en utvärdering av rutinerna rörande bestämmelserna om målsägande-biträde i hovrätten.

- Alla B-, Ö-och ÖÄ mål som är äldre än ett år och T-mål som är äldre än sex månader ska ges särskild uppmärksamhet med målsättning att målen ska avgöras snarast efter förtursmålen.
- Föredragning av pt frågan i familjemålen ska fortsätta att prioriteras så att omloppstiden kan fortsätta ligga på 2 månader.
- De förenklade föredragningarna av tvistemål, exkl. familjemål bör ske inom en vecka från det att målet har fördelats.
- Praxismöten ska som tidigare år hållas regelbundet. Vid varje möte redovisar en fiskal de avgöranden som Högsta Domstolen meddelat sedan det senaste mötet och genomgår de vice ordförande protokoll som inkommit till hovrätten sedan det senaste mötet. I förekommande fall genomgår även ny och för hovrätten central lagstiftning.
- Trycken i brottmåloch tvistemål inför huvudförhandling och avgörande utan huvudförhandling samt inför sammanträde ska vara elektroniska. (Trycken till pensionärska tills vidare fortfarande skrivs ut i pappersform.)
- Frågan om substitution av offentlig försvarare och målsägandebiträde ska uppmärksammas i ett tidigt skede under beredningen av brottmålen.
- Under en provotid ska ledamöterna, enligt vad som beslutades vid verksamhetsdagen den 14 november 2019, använda sig av de inskannade handlingarna i Vera vid föredragning i fråga om inhibition och prövningstillstånd i överklagade interimistiska beslut i familjemål samt föredragning av överklagade beslut om häktning (s.k. ö-häktade). Arbetsättet ska utvärderas efter mars månad 2020.

4.2 Kompetensförsörjning/-utveckling

4.2.1 Mål

Målsättningen är att hovrätten ska vara en attraktiv och hälsofrämjande arbetsplats med personal som trivs på arbetsplatsen. Hovrätten ska ha en väl fungerande försörjnings- och kompetensutvecklingsprocess som tillgodoser verksamhetens behov. Medarbetarnas kompetens utvecklas kontinuerligt och deras kuskaper tas till vara.

4.2.2 Aktiviteter

- Bedriva ett aktivt kompetensförsörjningsarbete genom att genomföra fiskalsutbildning, ta emot sommarnotarier och praktikanter exempelvis från paralegalutbildningen, delta på arbetsmarknadsdagar, hålla informationsmöten kring fiskalsutbildningen.
- Samtliga hovrättsråd ska genomgå Domstolsverkets handledarutbildning
- Utarbeta och färdigställa riktlinjer för registratorns arbete
- Utveckla och kvalitetssäkra fiskalsutbildningen genom
 - att fiskalernas handledare i möjligaste mån deltar i rätten vid föredragning

- regelbundna samtal mellan fiskal och handledare med återkoppling till enomfört arbete- hovrättspresidenten håller uppföljningssamtal med fiskalen och tf assessorn efter sex månaders tjänstgöring
- hovrättslagmannen håller medarbetarsamtal med fiskalerna efter tre månaders tjänstgöring och med tf. hovrättsassessorerna efter sex månaders tjänstgöring- att målsättningen ska vara att fiskalen genomsnittligt som minst ska sitta på en förhandling i brottmål per månad de första sex månaderna av sin tjänstgöring och två förändlingar i brottmål per månad under den återstående tiden av tjänstgöringen i hovrätten, hovrättslagmannen bokar med god framförhållning ut fiskalen på lämpliga mål
- att fiskal som är protokollförare alltid bör votera, föredra personalia i brottmål och vid några tillfällen även ges möjlighet att skriva utkast till dom.
- Även domstolshandläggarna ska ha ett jourssystem. Detta innebär att en domstolshandläggare har jour en vecka i taget. Domstolshandläggaren ska då, om rotelhandläggaren inte är på plats, ta hand om exp av förelägganden, avgöranden som omgående måste göras. Det ska föras in i Vera under ”Jour Sundsvall” vem av handläggarna som har jour.
- Återkommande hälsofrämjande aktiviteter ska genomföras, bland annat en gemensam friluftsdag med kammarrätten.

4.3 Bemötande och extern kommunikation

4.3.1 Mål

Målet är att alla som kommer i kontakt med domstolen ska bemötas på ett professionellt sätt. Vårt språk och den juridiska argumentationen i domar och beslut ska vara lätt att förstå.

Domstolen ska ha en väl utvecklad kommunikation på den externa webbplatsen och informationen i dessa kanaler ska vara lättillgänglig, relevant och begriplig. Domstolen ska ha en god kommunikativ förmåga och vara aktiv kring media-kontakter och pressmeddelande.

Domstolens växel ska erbjuda enhetlig och professionell samtalshantering och personlig service med hög kundnöjdhet såväl internt som externt.

4.3.2 Aktiviteter

- Skrivningen i domslut och beslut ska göras mera enhetlig och förbättras genom att vi löpande ser över våra mallar för beslut och utreder behovet av mallar för utformningen av domslut.
- I de mål som är eller kan förväntas bli uppmärksammade ska domstolen arbeta aktivt med att säkerställa tillgänglighet och öppenhet i förhållande till massmedia och allmänhet.
- Underlätta att besvara frågor om målens status genom att löpande uppdatera den s.k. målstatuspilen i Vera.
- Underlätta att besvara frågor om datum för doms meddelande genom att tredje man direkt efter avslutad förhandling lägger in aktuellt datum i Vera.

- Ett utvecklingsprojekt ska genomföras i syfte att förbereda hovrättens växel inför ett eventuellt genomförande av Sveriges Domstolars Kontaktcenter genom att säkerställa ett ökat tjänste- och serviceutbud som motsvarar eller överträffar övriga värddomstolar.
- Följa upp implementeringen av den nya webbplatsen för Sveriges Domstolar vilket görs inom ramen för hovrättens webbgrupp som ha uppdraget att på sikt utforma både extern och intern webbsida.
- Under året kommer vi att arbeta med jämställdhetsintegrering.

4.4 Säkerhet och trygghet

4.4.1 Mål

Målet med säkerhetsarbetet är att upprätthålla en trygg och säker domstol för samtliga medarbetare och för andra som besöker domstolen. Det ska också finnas ett högt säkerhetsmedvetande och en god krisberedskap inom domstolen.

4.4.2 Aktiviteter

- En brandutbildning ska genomföras med släckningsövningar.
- En brandövning ska genomföras.
- Information om IT-säkerhet kommer att hållas.

4.5 Ledarskap och medarbetarskap

4.5.1 Mål

Målsättningen är att hovrätten ska ha en ändamålsenlig organisationsstruktur och arbetsform samt en ansvarsfördelning som leder till en kvalitetssäkrad, effektiv och snabb hantering av mål som därmed ger förutsättningar för att uppfylla verksamhetsmålen.

Hovrätten ska ha ett ledarskap och medarbetarskap som i samverkan och dialog utvecklar verksamheten.

Hovrätten ska tillämpa en tydlig, strukturerad och ändamålsenlig intern kommunikation som bidrar till delaktighet och engagemang i verksamheten.

4.5.2 Aktiviteter

- Hovrätten ska genomföra verksamhetsplanering där alla är delaktiga i framtagandet. Verksamhetsplaneringsdagarna är då ett viktigt forum för det gemensamma arbetet.
- Arbeta vidare inom varje verksamhetsområde utifrån resultatet av medarbetarundersökningen.

4.6 Administration, service och teknik

4.6.1 Mål

Hovrätten ska ha en administration som ger god service och är ett kompetent stöd till alla medarbetare så att de på bästa sätt kan fullgöra sitt uppdrag.

Hovrätten ska ha en ändamålsenlig process för intern styrning och kontroll samt kvalitativa administrativa rutiner och kontroller som säkerställer att verksamheten bedrivs effektivt och rättssäkert.

4.6.2 Aktiviteter

- Medverka i e-arkivprojekt
- Hovrätten kommer att införa läsplattor till nämndemännen vid förhandling.

5 Uppföljning

5.1 Målstatistik

Statistik ska tas ut och analyseras månadsvis i hovrättens ledningsgrupp. Resultatet ska jämföras med uppställda mål och utfallet tidigare år. Utfallet ska kommenteras kvartalsvis.

5.2 Skriftlig uppföljning

- Uppföljning av omloppstider, antalet inkomna, avgjorda och balanserade mål samt uppfyllelse av verksamhetsmålen ska ske månadsvis genom nyckeltalsrapport från Domstolsverket
- Uppföljning av inkommande, avgjorda och balanserade mål fördelade på olika måltyper ska ske genom egna månadsvisa sammanställningar

Därutöver ska ett uppföljningsdokument upprättas kvartalsvis som relaterar till verksamhetsplanen. I detta ska bl.a. framgå

- Förhandlingstid i brottmål; totalt, per mål och per domare samt andelen brottmål som avgjorts efter förhandling
- Antal brottmål som avgjorts utan huvudförhandling
- Antal meddelade prövningstillstånd per målkategori
- Ändringsfrekvens per målkategori
- En förteckning över alla mål som är äldre än ett år och tvistemål som är äldre än sex månader ska finnas vid varje möte med ledningsgrupp och samverkansgrupp.

Bilaga 1

Uppföljning och analys av 2019 års resultat

Verksamhetsmålen

För 2019 uppnåddes följande resultat.

	Rapp 709, 710, 715, 717	Omloppstid i månader	2019-01-01--2019-12-31	
Utfall 2019 (Hovrättens egna mål respektive prognos för 2019 anges inom parentes)	Regeringens mål för 75 percentilen	75 percentilen	Antal inkomna mål	Antal avgjorda mål
Brottmål exkl. förtursmål	5,0	7,9 (6,0)	498	441 (405)
Tvistemål exkl. familjemål. Tid till pt-frågans avgörande	2,0	2,3 (2,0)	72	53
Tvistemål exkl. familjemål. Tid till avgörande för mål som har beviljats pt.	10,0	14,5 (12,0)	72	18
Tvistemål exkl familjemål. Tid för avgörande för samtliga tvistemål exkl. familjemål (inkl mål som ej beviljats pt)	-	8,1 (-)	72	62 (80)
Familjemål. Tid till pt-frågans avgörande.	2,0	2,0 (2,0)	82	71
Familjemål. Tid till avgörande för mål som beviljats pt.	10,0	11,0 (10,0)	82	18
Familjemål. Tid för avgörande för samtliga familjemål (inkl mål som ej beviljats pt)	-	3,1 (-)	82	74 (65)
Tvistemål totalt. Tid till pt-frågans avgörande	2,0	2,3 (2,0)	154	124
Tvistemål totalt. Tid till avgörande för mål som beviljats pt.	10,0	12,6 (11,5)	154	36
Tvistemål totalt. Tid för avgörande för samtliga tvistemål (inkl mål som ej beviljats pt)	-	4,5 (-)	154	136 (145)

Hovrätten har avgjort 9% fler brottmål än som prognostiserats men inte klarat målet för 75:e percentilen när det gäller avgörandetid. Detta beror till stor del på den stora ökningen av antalet inkomna mål. Avseende tvistemålen har hovrätten avgjort 6% färre än som prognostiserats.

Hovrätten uppfyllde inte heller år 2019 de verksamhetsmål som regeringen ställt upp avseende omloppstider. Omloppstiden för brottmål ökade en halv månad och det är främst att tillskriva att antalet brottmål i balans ökade till följd av den stora ökningen av antalet inkomna brottmål. Trots att hovrätten avgjorde 9 % fler brottmål än vad som prognostiserades så blev resultatet en ökad balans och längre handläggningstider. För tvistemålen del kan dock noteras en minskning av omloppstiden såväl för tiden fram till PT-beslut som för tiden fram till avgörande av mål som beviljats provningstillstånd. I dessa delar närmar sig hovrätten de av regeringen uppställda målen.

Prognos och utfall av antalet inkomna och avgjorda mål samt balanser under 2019 m.m.

Utfall 2019 (prognos (2019 inom parentes) rapp 102)	Brottmål Inkl. förtursmål	Tvistemål	Övriga mål	Totalt
Ingående balans	213	43	139	395
Inkomna mål	676 (590)	154 (135)	935 (875)	1765 (1590)
Avgjorda mål	618 (560)	136 (145)	898 (860)	1652 (1555)
Utgående balans 2018-12-31	271 (243)	61 (33)	176 (154)	508 (430)
Förändrad balans	+ 58	+ 18	+ 37	+ 113
Förändrad balans i %	+ 27 %	+ 42 %	+ 27 %	+ 29 %

Antalet balanserade mål vid årets slut var 113 fler än vid årets början vilket motsvarar en ökning av balansen med 29 %. Antalet inkomna mål ökade med 13 % jämfört med 2018 och antalet avgjorda med 4 %. Störst förändring har brottmålen där antalet inkomna mål ökade med 17 % och antalet avgjorda med 16 %. Även beträffande övriga mål har antalet inkommande mål fortsatt att öka i en oroväckande takt. Trots att prognosen avseende antalet avgjorda övriga mål överträffades så har balansen ökat även i den målkategorien.

Åldersstruktur

Åldersstruktur balanserade mål 2019-12-31 (2018-12-31 inom parentes)					
Målkategori Rapp 503	0-6 månader	6-12 månader	12-18 månader	>18 månader	Totalt
Brottmål	190 (173)	69 (37)	11 (2)	1 (1)	271 (213)
Tvistemål	41 (27)	16 (14)	2 (1)	2 (1)	61 (43)
Övriga mål	148 (108)	24 (29)	3 (1)	1 (1)	176 (139)
Totalt	379 (308)	109 (80)	16 (4)	4 (3)	508 (395)

Av de balanserade målen är 25 % äldre än 6 månader och 4 % äldre än 1 år. Motsvarande siffror 2018-12-31 var 22 % äldre än 6 månader och 2 % äldre än ett år. Här bör noteras att brottmålen blir äldre vilket är en följd av att det ökade antalet brottmål inte hinner avverkas och de balanserade brottmålen då blir allt äldre.

Optimal balans

Optimal balans och överbalans avseende brottmål och tvistemål

Nyckeltalsrapport	2015-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2019-12-31
Optimal balans	208	208	193	204	239
Överbalans	20	7	28	52	93
-varav brottmål	12	13	21	51	81
-varav tvistemål	8	-6	7	1	12

Överbalansen för brottmål och tvistemål fortsätter öka främst beroende på att antalet inkomna mål ökar.

Förhandlingstid mm

Förhandlingstid i avgjorda brottmål rapp 300, 100	2015	2016	2017	2018	2019
Antal förhandlingstimmar	1771	1458	1566	1247	1394
Antal avgjorda brottmål med hf	474	409	357	337	412
Genomsnittlig förhandlingstid i timmar	3,7	3,6	4,4	3,7	3,4
Avgjorda brottmål	2015	2016	2017	2018	2019
Antal avgjorda brottmål	597	550	517	531	618
Antal avgjorda brottmål med hf	474	409	357	337	412
Andel avgjorda brottmål med hf	79 %	74 %	69 %	63 %	67 %

Här kan noteras att den under året införda rapporteringen av tid vid vilken hänvisning till muntlig bevisning sker inte är med utan kommer redovisas först för år 2020 när ett helt år kan tas med.

Resurser och förhandlingstid rapp 1204	2015	2016	2017	2018	2019
Antal årsarbetskrafter dömande personal *)	15,6	14,9	15,0	13,9	16,3
Antal avgjorda brottmål per åak dömande personal**)	115	111	103	115	114
Antal avgjorda brottmål med förhandling per åak dömande personal**)	91	82	71	73	76
Antal förhandlingstimmar i b-mål per åak dömande personal**)	341	294	313	269	257

*) Ordinarie och icke ordinarie domare inklusive pensionerade domare och exklusive fiskaler. Assessorer och tf assessorer räknas som 75 procent och externa adjunkter som 50 procent i dömande verksamhet.

***)Räknat på att rätten består av tre ledamöter.

Den genomsnittliga förhandlingstiden per brottmål under åren 2015-2019 har i stort sett varit konstant med en topp 2017. Antalet brottmål med huvudförhandling har ökat med 22 procent under 2019 jämfört med 2018. Den totala förhandlingstiden har ökat med 147 timmar vilket motsvarar en ökning med 12 procent.

Ökningen av antalet årsarbetskrafter beror på att det var inne betydligt fler tf assessorer 2019 än 2018.

Prövningstillstånd

Brottmål - Antal mål och omloppstid fram till pt-beslut <small>rapp 610</small>	2015	2016	2017	2018	2019
Antal mål med pt beviljat	33	59	40	58	44
Andel mål med pt beviljat	45 %	48 %	39 %	49 %	38 %
Antal mål med pt vägrat	40	65	62	61	71
Andel mål med pt vägrat	55 %	52 %	61 %	51 %	62 %
Genomsnittlig omloppstid, inkom till pt beslut	2,1	2,9	2,9	3,3	2,3
Median omloppstid, inkom till pt beslut	1,4	2,5	2,4	3,0	2,0
75 percentilen omloppstid, inkom till pt beslut	2,9	4,4	4,3	4,7	3,3

Twistemål - Antal mål och omloppstid fram till pt-beslut <small>rapp 610</small>	2015	2016	2017	2018	2019
Antal mål med pt beviljat	47	40	55	49	39
Andel mål med pt beviljat	35 %	27 %	42 %	39 %	31 %
Antal mål med pt vägrat	86	110	77	76	85
Andel mål med pt vägrat	65 %	73 %	58 %	61 %	69 %
Genomsnittlig omloppstid, inkom till pt beslut	2,3	2,0	2,1	2,2	1,6
Median omloppstid, inkom till pt beslut	1,3	1,6	1,6	1,9	1,4
75 percentilen omloppstid, inkom till pt beslut	2,7	2,5	2,9	3,0	2,3

Övriga mål - Antal mål och omloppstid fram till pt-beslut <small>rapp 610</small>	2015	2016	2017	2018	2019
Antal mål med pt beviljat	70	77	78	101	93
Andel mål med pt beviljat	24 %	23 %	26 %	24 %	25 %
Antal mål med pt vägrat	224	255	221	322	281
Andel mål med pt vägrat	76 %	77 %	74 %	76 %	75 %
Genomsnittlig omloppstid, inkom till pt beslut	1,6	2,0	2,5	2,7	2,1
Median omloppstid, inkom till pt beslut	1,0	1,2	1,5	1,9	1,4
75 percentilen omloppstid, inkom till pt beslut	2,3	2,8	3,3	4,2	3,1

Tvistemål – omloppstider fram till slutligt avgörande, där pt beviljats rapp 710	2015	2016	2017	2018	2019
Antal mål med pt beviljat som avgjorts under perioden	46	46	47	49	36
Genomsnittlig omloppstid fram till avgörande	9,5	10,1	7,7	10,3	9,9
Median omloppstid, inkom till avgörande	8,9	9,1	8,7	9,4	9,9
75 percentilen omloppstid, inkom till avgörande	13,5	14,2	10,6	13,7	12,6

Andelen mål där pövningsstillstånd har beviljats har minskat för både brottmål och för tvistemål men hållits konstant för övriga mål..

Handläggningstyp avgjorda mål 2019 (2018 års siffror inom parentes) rapp 400	Brottmål	Tvistemål	Övriga mål	Totalt
Föredragning	170 (140)	106 (105)	843 (857)	1 119 (1102)
Huvudförhandling	386 (319)	20 (25)	1 (4)	407 (348)
Sammanträde	7 (12)	1 (3)	12 (13)	20 (28)
Utan föredragning/huvudförhandling sammanträde	55 (60)	9 (12)	42 (33)	106 (105)
Totalt	618 (531)	136 (145)	898 (907)	1 652 (1583)

62 % av brottmålen avgörs efter huvudförhandling. Totalt avgörs 25 % av målen efter huvudförhandling

Antal avgjorda mål i tingsrätt 2019 (2018 års siffror inom parent.) rapp 100	Brottmål	Tvistemål	Domstols ärenden	Övrigt *)	Totalt
Gävle tingsrätt	1666 (1534)	935 (887)	965 (1003)	348 (371)	3914 (3795)
Hudiksvalls tingsrätt	1352 (1223)	593 (593)	825 (720)	245 (252)	3015 (2788)
Sundsvalls tingsrätt	1418 (1249)	546 (630)	688 (650)	257 (247)	2908 (2776)
Ångermanlands tingsrätt	1181 (1089)	637 (601)	969 (921)	220 (243)	3007 (2854)
Östersunds tingsrätt	1263 (1350)	656 (576)	909 (886)	787 (638)	3615 (3450)
Totalt	6880 (6445)	3367 (3287)	4356 (4180)	1857 (1751)	16460 (15663)

*) Målkategori Gemensam ansökan samt i Östersund även Fastighetsmål, PBL och Miljömål

Värt att notera är att antalet avgjorda mål i tingsrätterna har ökat med cirka 5 % om kategorin övrigt räknas bort, de avgörandena överklagas inte till hovrätten.

Antal överklagade mål från tingsrätt 2019 rapp 105	Brottmål	Tvistemål	Övriga mål	Totalt
Gävle tingsrätt	186 (132)	32 (48)	221 (219)	439 (399)
Hudiksvalls tingsrätt	109 (73)	31 (17)	129 (127)	269 (217)
Sundsvalls tingsrätt	131 (137)	21 (23)	130 (139)	282 (299)
Ångermanlands tingsrätt	116 (104)	36 (21)	222 (183)	374 (308)
Österunds tingsrätt	133 (133)	34 (23)	202 (148)	369 (304)
Annan instans/värde saknas	1 (0)		31 (48)	32 (48)
Totalt	676 (579)	154 (132)	935 (864)	1765 (1575)

Här bör noteras att antalet överklagade mål från tingsrätterna har gått upp med 190 mål vilket utgör en ökning med 12 %. Eftersom antalet avgjorda mål i tingsrätterna ökade med 5 % innebär detta att överklagandefrekvensen har stigit.

Antal avgjorda mål på hovrätten under 2019 uppdelat på tingsrätt rapp 402	Brottmål	Tvistemål	Övriga mål	Totalt
Gävle tingsrätt	151 (139)	33 (37)	207 (233)	391 (409)
Hudiksvalls tingsrätt	86 (63)	20 (19)	123 (133)	229 (215)
Sundsvalls tingsrätt	136 (120)	22 (34)	132 (143)	290 (297)
Ångermanlands tingsrätt	116 (87)	36 (23)	208 (196)	360 (306)
Östersunds tingsrätt	128 (122)	25 (32)	190 (173)	343 (327)
Annan instans/värde saknas	1 (0)	-	38 (29)	39 (29)
Totalt	618 (531)	136 (145)	898 (907)	1652(1583)

Budgetutfall

Utfallet för 2019 blev ett överskott på omkring 150 000 kr, efter omfördelning av gemensamma kostnader. Hovrätten har under 2019 haft ett ansträngt år ekonomiskt. Bakgrunden till detta är bland annat att antalet fiskaler och tf. assessorer i tjänst inte följer tilldelade medel och de engångsbelopp som under åren 2018-2020 delas ut. Situationen blev än svårare när Domstolsverket några månader in i budgetåret meddelade att domstolarna inte fick ta med sig underskott till budgetåret 2020, vilket varit fallet tidigare år och som kommer att få göras även kommande år. Det har medfört att hovrätten inte anlitat pensionerade domare i lika stor utsträckning som under 2018.

Bilaga 2

Planeringsförutsättningar för domstolen 2020

1. Riskanalys

Hovrätten genomförde en riskanalys i april 2019 där totalt arton risker identifierades, risker inom områdena målutveckling, säkerhet, IT och teknik samt kompetensförsörjning. Risknivåerna har bedömts som relativt måttliga, som mest en risknivå på sexton poäng där sexton poäng är max. Det område som bedöms som mest angeläget att hantera och som den största utmaningen är kompetensförsörjningen främst avseende jurister samt att samtalsrummen i allmänheten är för lyhörda. Sammantaget bedöms medvetenheten om riskerna vara god och åtgärder vidtas löpande för att minimera nuvarande risker.

2. Omvärldsanalys - målinflöde och förväntad målavverkning

Vid hovrätterna totalt ökade antalet inkomna brottmål, tvistemål och övriga mål 2019 med 10 % i jämförelse med föregående år

Vad gäller den framtida måltillströmningen av brottmål generellt inom Sveriges Domstolar så har den tidigare bedömts den öka något under perioden 2017-2020. Detta i linje med polisens och Åklagarmyndighetens antagande om ett ökat utflöde vad avser ärenden respektive brottsmisstankar med åtalsbeslut. Antalet brottmål bedömdes för perioden öka med 2-3 % per år för att 2020 vara i paritet med tidigare högsta antalsnivåer under 2000-talet. (Källa: *Den framtida verksamhetsvolymen i rättskedjan - centrala prognoser för perioden 2017-2020*). Denna prognos har visat sig stämma dåligt för hovrätterna och inte minst för Hovrätten för Nedre Norrlands del. I vår hovrätt ökade antalet inkomna brottmål med 12 % under 2018 vilket översteg ökningen bland alla Sveriges hovrätter som låg på 7 %. För år 2019 är ökningen av brottmålen 17 %. I förra årets bedömning frågades om det var en tillfällig ökning eller en trend. Nu ligger det nära till hands att säga att det är en trend. Det framstår ändå som mycket vanskligt att spå hur många mer brottmål som kommer att komma in under år 2020. Det kan dock konstateras att antalet avgjorda mål ökar i tingsrätterna och att överklagandefrekvensen tycks öka även den. Sammantaget innebär detta att det måste räknas med att antalet inkomna mål kommer att fortsätta att öka. Med hänsyn till att hovrätten kommer att ha sämre tillgång till tf-assessorer under 2020 än 2019 så blir hovrätten beroende av att ta in pensionerade domare för att kunna hålla utsättningen uppe.

Vad gäller den framtida måltillströmningen av inkomna tvistemål (exkl. familjemål) och konkursärenden så spås en viss ökning. Det råder dock en viss osäkerhet då tvistemål (exkl. familjemål) och konkursärenden är "konjunkturkänsliga" och har en tendens att minska vid högkonjunktur och öka vid lågkonjunktur. Den framtida utvecklingen är svår att förutse

Vad avser övriga mål rörande familjerättsliga frågor finns en stigande långsiktig trend. Det finns inget som talar mot att denna utveckling skulle brytas, särskilt inte i takt med en ökande befolkning. Värt att notera är att många tingsrätter menar på

att familjemålen tenderar bli allt mer komplicerade i takt med att de får mer internationella inslag.

Hovrätten har under året haft ökning av övriga mål med 7 % vilket har försvårat läget för hovrätten. Den stora och avvikande ökningen i denna hovrätt som skedde 2017 har under 2018 och 2109 följts upp med en fortsatt ökning, om än på en lägre nivå. Ökningen har under 2019 inte kunnat mötas genom att hovrätten har haft ett relativt högt antal fiskaler verksamma, som var fallet år 2017, vilket har lett till att avverkningen inte har kunnat ökas mer än 4 % vilket lett till en balansökning även för övriga mål.

Sammantaget bedömer Hovrätten att antalet inkomna mål under 2019 kommer att öka något i förhållande till vad som kom in under år 2018.

3. Rekrytering och kompetensförsörjning

Bemanningsituationen inför 2020 är god vad gäller domstolshandläggare. Antalet fiskaler är planerat till drygt fem årsarbetskrafter. Antalet tf. assessorer uppgår till nästan fem årsarbetskrafter. Under 2020 måste användningen av pensionerade domare vara högre än under 2019. Det tf. hovrättsråd som rekryterades under 2018 kommer arbeta även under hela 2020. En administratör går i pension under 2020 och återrekrytering kommer att genomföras.

Två sommarnotarier kommer anställas under 2020.

4. Budget 2020

Sveriges Domstolar har från 2018 fått ökade kostnader, vilket minskade det ekonomiska utrymmet 2019. Under 2019 hade hovrätten därför ett ansträngt år ekonomiskt. Efter omfördelning av gemensamma kostnader får hovrätten ändå ett överföringsbelopp till 2020.

Hovrättens budgetram för 2020 är på totalt 39 247 tkr. Här ingår även ett engångsbelopp för fiskaler om 1 621 tkr.

Budget 2020 (all belopp i tkr.)	
Såvitt känt pr den 15 januari.)	
Budgetram inkl. Rättshjälpsnämnden, engångsbelopp för utbildningsplats fiskaler	39 247
Överföringsbelopp från föregående år	150
TOTALT ATT DISPONERA	39 397
Intäkter av sålda tjänster m.m.	-2 669
Personalkostnader för anställda	36 114
Övriga kostnader	5 231
TOTAL KOSTNAD	41 345
SUMMA NETTOKOSTNAD	38 676
ÅRETS RESULTAT	721

Anledningen till överskottet är att fullt antal tf. assessorer inte kan tas in under år 2020 varför lönekostnaden bedöms bli något lägre än vad budgetramen tillåter.